

NOTAT

TIL: Trondheim Bystyre
FRA: Anne-Lise Bratsberg, Idrettsrådet i Trondheim
EMNE: Støtte til kommunal garanti Sverresborg IL, PS 0093/2020
KOPI: Styret IRT, IF-enheten, kommunaldirektør, TrIK, NFF Trøndelag, Sverresborg IL

SVERRESBORG FOTBALL – KOMMUNAL GARANTI, SAK PS 0093/2020

Bakgrunn

Idrettsrådet viser til finanskomiteen sin innstilling i sak 32/20 om å ikke gi kommunal garanti til Sverresborg IL til skifte av kunstgrasdekke ved Havstein.

Idrettsrådet i Trondheim er kritisk til måten idrettslag i Trondheim rammes av Finans- og organisasjonskomiteens innstilling (14. mai) til bystyret (27. mai) i sak 32/20 Sverresborg Fotball - Søknad kommunal garanti. Innstillingen er som følger:

“INNSTILLING:

Bystyret viser til Formannskapetets vedtak i sakene 220/19 og 55/20. Bystyret vil ikke prioritere nye anlegg med løst gummigranulat og stiller ikke garanti for et lån på 9,5 millioner kroner som Sverresborg fotball ønsker å ta opp i forbindelse med rehabilitering av Havstein kunstgrasbane, varmesentral for undervarmeanlegget, lyanlegg og etablering av nytt treningsfelt med kunstgras.

Flertallsmerknad MDG, SV, R, H:

Ved søknader om kommunal garanti skal det stilles krav om at kunstgrasbaner er frie for løst gummigranulat.”

Idrettslaget har i tråd med nasjonale retningslinjer som gjelder pr dato jobba fram en løsning som de ønsker å få realisert.

Forslag fra idrettsrådet

Primært ber idrettsrådet bystyret vedta kommunedirektørens sitt forslag til vedtak.

Sekundært ber idrettsrådet om at Trondheim kommune utreder de økonomiske konsekvensene for idrettslagene, og iverksetter tiltak for Sverresborg IL og andre idrettslag i byen dersom kommunen

skal innføre et generelt forbud mot granulat for kunstgrasflater for ordinær idrettsaktivitet i Trondheim.

Begrunnelse

Idrettsrådet mener det er svært uheldig at et slikt prinsipielt spørsmål som gummigranulat eller ikke gummigranulat avgjøres gjennom behandlingen av en enkeltsøknad om kommunal garanti for et idrettslag.

Finans- og organisasjonskomiteen viser i sin innstilling til sak 210/19 og 55/20, men det er ikke noe vedtak i disse sakene som tilsier at det ikke kan legges kunstgras med granulat på baner for ordinær idrettsaktivitet i Trondheim.

Når finans- og organisasjonskomiteen viser til sak 210/19 så viser de til en høringsuttalelse om ny forskrift for håndtering av gummigranulat (forurensingsforskriften). Idrettsrådet kan ikke lese ut av denne høringsuttalelsen at den tilsier at bystyret allerede nå skal vedta at det stilles krav om at kunstgrasbaner skal være frie for løst gummigranulat, om det skal gis kommunal garanti.

I sak 55/20 Høring- retningslinjer for tildeling av spillemidler vedtok formannskapet følgende som del av formannskapets uttalelse til Trøndelag fylkeskommunes nye retningslinjer for spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet *“Nye anlegg med løst gummigranulat prioriteres ikke”*.

Fylkeskommunen vedtok imidlertid ikke noen begrensning når det gjelder prioritering av kunstgrasflater med granulat, Fylkestinget 22.04.20, sak 48/20 Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - nye retningslinjer (2020-2023):

“Vedtaket ble som følger:

- 1. Fylkestinget vedtar reviderte mål og retningslinjer for tildeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Trøndelag i perioden 2020-2023.*
- 2. Målet er at alle skal ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet, både i regi av idretten og i egenorganisert aktivitet, til en lavest mulig kostnad. Det legges særlig vekt på å utvikle attraktive tilbud til barn og unge.*
- 3. De nye retningslinjene formidles til alle relevante aktører. Det må utarbeides gode verktøy for å sikre god dialog og nødvendige utredninger, slik at vi bygger anlegg for best mulig måloppnåelse.*
- 4. Trøndelag med sine tunge teknologimiljøer har gode muligheter til å gå i front både regionalt, nasjonalt og internasjonalt, i arbeidet med å utvikle alternative løsninger til kunstig innfyll som granulat på våre kunstgrasbaner. Gjennom samarbeidet med teknologi og kunnskapsmiljøene NTNU/SIAT, prosjekt KG 2021, er arbeidet med nye alternative løsninger allerede godt i gang.*

5. Det forventes at det legges et enda større press på produsentene og at framdrifta i arbeidet forsterkes slik at kunstig innfyll utfases og at nye løsninger er reelle i nær framtid.

Fylkesrådmannens konklusjon:

Fylkesrådmannen anbefaler at reviderte mål og retningslinjer for tildeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet i Trøndelag de neste fire årene blir vedtatt i den versjon som følger i vedlegg.

Det kom flest innspill til prioriteringsrekkefølgen, og derfor foreslås denne endret fra fem til fire punkter:

- 1. Interkommunale anlegg*
- 2. Attraktive aktivitetsanlegg. Dette er anlegg både inne og ute, som er tilrettelagt for allsidighet og inkluderende og attraktive møteplasser i nærmiljøet og ved skoler*
- 3. Idrettsanlegg med høyt aktivitetspotensiale for barn og unge, i områder med lav anleggsdekning for de aktuelle idrettene*
- 4. Nødvendig oppgradering av eksisterende anlegg der det skal gjennomføres arrangement som har nasjonal status*

Øvrige anlegg som tilfredsstillter Kulturdepartementets bestemmelser og Trøndelag fylkeskommune sine vilkår prioriteres etter kommunale ønsker.”

Stortinget ba i februar 2018 regjeringen innføre et regelverk, Meld. St. 45 (2016-2017), Innst. 127 S (2017-2018), «som sikrer at effektivt utstyr for oppsamling av gummigranulat fra eksisterende og nye kunstgrasbaner tas i bruk med virkning fra 1. januar 2019». Det er heller ikke, så langt, noe i føringene som nå er under utarbeidelse av Miljødirektoratet som tyder på at det vil bli et forbud mot gummigranulat.

Bystyret opprettholdt i vedtak i møte 17.6.2010 i sak 67/10 Hall og baneleide fri hall og baneleie i 2010, også for de over 19. år. Bystyret vedtok følgende:

“Alle må gis mulighet til å oppleve økt livskvalitet og mestring gjennom idrett og fysisk aktivitet. Å sørge for et bredt og mangfoldig idrettstilbud er godt forebyggende helsearbeid, og bidrar til å utjevne sosiale forskjeller.”

I dag er det slik at idrettslagene i Trondheim selv har bygd ca. 55 av 65 baner i kommunen. Idrettslaget har kun fått et økonomisk tilskudd på 10 % av kommunen. Dette innebærer at det er foreldrene til barna som ønsker å spille fotball i idrettslagene som må betale baneavgifter til idrettslaget, slik at idrettslaget kan betale ned på lagets banklån tatt opp for å finansiere banene. Dette er et politisk dilemma og ikke noe som bidrar til å utjevne sosiale forskjeller. Det er eksempelvis gratis for idrettslagene å bruke kommunens idrettshaller, skiløyper og friidrettsbaner.

Skal politisk nivå i Trondheim akseptere en slik forskjellsbehandling? Ved operasjonalisering av FNs bærekraftsmål vil det oppstå en rekke målkonflikter. Her oppstår det en, hvor hensynet til bærekraftsmål 1, 3, 10 ser ut til å tape til fordel for 11, 12 og 14, og det uten grundig politisk diskusjon.

Om idrettslagene også skal ta merkostnad for anlegg med granulat vil det medføre en ekstra utgift for idrettslaget fra om lag 1,5 millioner kroner og oppover, noe som ytterligere forsterker problemstillingen synliggjort overfor.

Idrettsrådet er bekymra for konsekvensene for idrettsaktiviteten av et for tidlig forbud mot kunstgras uten innfyll, da det i dag ikke foreligger noe dokumentasjon eller erfaringstall som tilsier at kunstgras uten innfyll tåler røff bruk og snøbrøyting over tid.

Hvis diverse kunstgrastyper uten innfyll, som nå prøves ut i særlige prosjekter i kommuner og idrettslag, ikke holder nødvendig kvalitet i 10 år, vil dette innebære ytterligere økonomisk utfordringer for idrettslagene (KUD har ikke endret 10 års regelen for å søke på spillemidler til rehabilitering).

Idrettsrådet mener at man på sikt bør få på plass statlige og kommunale ordninger slik at kunstgras uten granulat blir den nye standarden, og at det må stimuleres til videre forskning og utprøving av kunstgrasflater uten granulat. Idrettsrådet erfarer i dag at idretten opplever at denne typen kunstgras er glatte og at risikoen for skader er større. Dette gjelder særlig for spillere av begge kjønn over 15 - 16 år, altså junior- og seniorfotball.

Hvis idrettslagene kjøper og anlegger kunstgrasdekkene uten innfyll som er på markedet pr dato er det en risiko for økt frekvens på utskifting av kunstgrasdekker, noe som igjen vil det medføre et langt større miljømessig problem enn gummigranulat. Avhending og resirkulering av gammelt kunstgras er nå kun mulig hos en fabrikk i Danmark. Det betyr en merkostnad for idrettslagene i Trondheim på ca. kr 400 000 - 500 000 i transport og avhending i Danmark. Dette har dessverre på generelt grunnlag medført en del kunstgras på avveie i Norge og i andre land, noe som blant annet har vært dokumentert senest på TV 2 hvor slikt kunstgras fra en bykommune i Norge "duknet opp" i et østeuropeisk land.

Idrettsrådet gjør også oppmerksom på at det pr tid ikke finnes noe kunstgrasdekke uten innfyll av granulat som innfrir Kulturdepartementets krav for å få spillemidler for baner som brukes av toppfotball, eliteserien 1-3 div herrer, toppserien og 1. divisjon kvinner.